

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Σύμφωνα με το συντάκτη του Κειμένου 1, το σχολείο μπορεί να αποδυναμώσει τα στερεότυπα, εφόσον η μάθηση είναι σταθερά προσανατολισμένη στην ισότητα των ευκαιριών μεταξύ των μαθητών. Αυτό θα οδηγήσει στη δημιουργική αντιπαράθεση των παιδιών με τις διαφορές τους. Προαπαιτούμενο για την αποδυνάμωση των στερεοτύπων είναι η ομαδοσυνεργατική μάθηση, η επικοινωνία μαθητών σε πλαίσιο αλληλοκατανόησης, καθώς και η στήριξη και αποδοχή της ταυτότητας κάθε μαθητή.

2ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο Πρόλογος στο Κείμενο 1 μάς εισάγει στο θέμα, διότι αναφέρεται με ευθύτητα στο θεματικό κέντρο (Τα στερεότυπα είναι στενά συνδεδεμένα με την προκατάληψη και μπορούν να οδηγήσουν σε διάκριση). Δίνει διευκρινιστικές πληροφορίες για τη συνέχεια του κειμένου, εφόσον με συνομία εξηγεί τον τρόπο σχηματισμού των στερεοτύπων (Αποτελούν ένα σύνολο δομών από πεποιθήσεις για τα χαρακτηριστικά μελών που ανήκουν σε κάποιες κοινωνικές ομάδες). Ο ορισμός που εμπεριέχεται στον Πρόλογο υπηρετεί τον παραπάνω στόχο.

3ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Ο συντάκτης του Κειμένου 1 επιλέγει τη χρήση του γ' ενικού και πληθυντικού προσώπου. Αυτό φαίνεται στα χωρία: «Η θεαματική αλλαγή της ιδιοσυστασίας των σχολικών τάξεων αποτελεί ένα αδιαμφισβήτητο γεγονός» και «Αποτελούν ένα σύνολο δομών από πεποιθήσεις... επανακτούν πληροφορίες για άλλους και το πώς αυτοί κρίνουν και απαντούν σε αυτές τις πληροφορίες». Το γ'

ρηματικό πρόσωπο προσδίδει στο λόγο αντικειμενικότητα, ο συντάκτης φαίνεται πως είναι ουδέτερος και αποστασιοποιημένος και κάνει το ύφος λόγου σοβαρό. Αυτό επιδιώκει ο συντάκτης, εφόσον γράφει επιστημονική εργασία (που έχει αναρτηθεί σε ιστότοπο ως επιστημονικό άρθρο) και στόχος είναι η αντικειμενική παρουσίαση του ζητήματος, καθώς και η βεβαιότητα του συντάκτη για τα στοιχεία που παρουσιάζει.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ο κεντρικός ήρωας του Κειμένου 2 είναι αρνητικός απέναντι στην παρουσία ξένων στη χώρα του. Αυτό φαίνεται καθαρά από το χωρίο «Κι αυτός να φουσκώνει από μίσος. Κίτρινος όπως ήταν, το κίτρινο αστέρι στο μπράτσο του 'λειπε, σκεφτόταν. Γέμισε πια η γειτονιά από κιτρινιάρηδες, ξένους, παλιόφατσες», όπου σκέφτεται και μιλάει με υβριστικό και ειρωνικό τρόπο εναντίον των ξένων και δεν επιθυμεί την παρουσία τους στην Ελλάδα. Ακόμη πιο emphaticά φαίνεται το μίσος που τρέφει εναντίον τους στο σημείο του Κειμένου 2 που υπονοείται ότι αυτός σκότωσε τον ξένο που ενόχλησε την αδερφή του (του φάνηκε πως είδε τον κιτρινιάρη να πειράζει την αδελφή του. Αυτή προχωρούσε μπροστά και πίσω ο κιτρινιάρης κάτι μουρμούραγε... Άγρια δολοφονημένος βρέθηκε... ο Ινδονήσιος R. Gooks. Η επίθεση που δέχτηκε ήταν ακαριαία). Το μίσος κατά των ξένων εξηγείται από τις ρατσιστικές θεωρίες που είχε ακούσει από τον φίλο του και τον είχαν επηρεάσει βαθιά (Ο Χοντρός του 'λεγε ιστορίες αλλόκοτες. Για τον Εφιάλη που πρόδωσε την Ελλάδα ... Στο τέλος, ν ι κ ά ς»), αλλά και από τα δύσκολα παιδικά του χρόνια, τις δυσχέρειες που είχε να αντιμετωπίσει, το θάνατο του πατέρα του, που ήταν και εκείνος ξένος (Ο Αιγύπτιος αμμοβολιστής – έτσι είπε η Αστυνομία – ξέχασε το γκάζι ανοιχτό μέσα στ' αμπάρι). Όλα αυτά θα τον έκαναν να αισθάνεται κοινωνικά περιθωριοποιημένος και ο ίδιος και –γι αυτό το λόγο– ευάλωτος στο να υιοθετήσει ρατσιστικές θεωρίες.

Ο μαθητής/-τρια μπορεί να διατυπώσει την προσωπική του/της τοποθέτηση για ανάλογα φαινόμενα της εποχής μας, αρκεί να αιτιολογήσει την απάντησή του/της.